

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود

امام خمینی(ره)

بسته کامل درسی

نظریه های برنامه ریزی محیط زیست

براساس منابع اصلی آزمون دکتری

تهیه و تنظیم:

هیئت علمی سامانه مدیریت ایران (ساما)

(www.iransama.org)

توجه مهم:

هر گونه تکثیر، نسخه برداری، نشر، چاپ، کپی برداری و فروش کلیه فایل ها، جزوات، آثار و محصولات این سامانه (به غیر از خریدار فایل) بدون مجوز کتبی سامانه مدیریت ایران با استناد به مواد ۲۳ و ۲۹ قانون حمایت از مولفان و مصنفان خلاف قانون، اخلاق و شرع بوده و مشمول قوانین مجازات اسلامی خواهد بود.

www.iransama.org

تلفن پشتیبانی از طریق پیامک : ۰۹۳۷۵۳۰۸۹۰۰-۰۹۳۵۵۸۷۸۱۸۷

معرفی بسته درسی

نام بسته : نظریه های برنامه ریزی محیط زیست

تعداد صفحات : ۳۸۹ صفحه

تهیه کننده : هیئت علمی سامانه مدیریت ایران (ساما www.iransama.org)

فهرست مطالب بسته درسی

تعریف انواع برنامه ریزی و برنامه ریزی منطقه ای

برنامه ریزی منطقه ای هدف اساسی طرح آمایش سرزمین

روش شناسی برنامه ریزی منطقه ای

روش های برنامه ریزی منطقه ای

فلسفه وجودی طراحی شهری و مرور تاریخی آن

تعریف طراحی شهری

فرایند طراحی شهری

مرحله اول : شناخت

مرحله دوم : تدوین اهداف کلی

مرحله سوم : تدوین اهداف عملیاتی

مرحله چهارم : تنظیم راه حل های کلی طراحی

مرحله پنجم : ارزیابی راه حل ها

مرحله ششم : انتخاب و تکمیل راه حل بهینه

مرحله هفتم : پیش بینی اجرا

مقدمه زیبایی شناسی

انسان گرایان

تجربه گرایان

عمل گرایان

برنامه ریزان

منابع این بسته درسی

تعریف انواع برنامه ریزی و برنامه ریزی منطقه ای

برنامه ریزی منطقه ای از دو واژه برنامه ریزی و منطقه ترکیب یافته است که اولی مبین یک فرآیند عملکردی است دومی جایی و محلی است که آن فرآیند بر روی آن شکل می گیرد و انجام می شود .

برنامه

میلر برنامه را چنین تعریف می کند: «فرآیند دارای سلسله مراتب در یک ارگانیسم که بتواند نظم و ترادف اجرایی را کنترل کند برنامه نام می گیرد».

کلاً می توان برنامه را به شکل زیر نیز تعریف نمود:

«نمایش منظم و با رعایت سلسله مراتب فعالیت های مربوط به هم و مربوط به یک رشته تصمیمات منظم و مرتبط بر حسب دوره های زمانی مختلف» به عبارت دیگر ، برنامه گاهنامه تصمیمات منظم براساس سلسله مراتب عملیات است .

انواع برنامه ها

برنامه جامع (plan): برنامه جامع بخش یا برنامه جامع توسعه اقتصادی - اجتماعی شامل هدف ها ، سیاست ها و برنامه های اجرایی مختلف و برآوردهای مالی و نیروی انسانی و غیره می باشد .

برنامه اجرایی (program): مجموعه ای از عملیات و خدمات مختلف در ارتباط با یکدیگر برای تحقق هدف های مشخص برنامه (بخش) می باشد. هر برنامه اجرایی متشکل از طرح های متعدد است . برنامه اجرایی معمولاً در چارچوب برنامه بلند مدت و برای برنامه های میان مدت تنظیم یم گیرد و غالباً از لحاظ زمان پیش بینی ، ۵ ساله می باشد . هر برنامه اجرایی حاوی هدف ها و سیاست ها و خط مشی های اجرایی و طرح های مشخص برای انجام عملیات است .

هدف برنامه : هر برنامه ای اعم از جامع و اجرایی دارای مقصود و منظورهایی است . مقاصد کلی برنامه را اصطلاحاً اهداف کیفی یا کلی (Goals) می گویند . هر هدف کلی به هدف های جزئی تر تقسیم می گردد که

“روای ما: جهانی در عمان و ایران ایرانی”

به آن ها به ترتیب سلسله مراتب هدف های کمی (objectives) و هدف های عملیاتی (Targets) می گویند .

به طور کلی مجموعه مقاصد و منظورهایی که در جریان برنامه ریزی پیش بینی می گردد و عملیات اجرایی برنامه برای نیل به آن مقاصد می باشد، اهداف برنامه نامیده می شوند. جنبه های قابل اندازه گیری آن ها را اهداف کمی و جنبه هایی را که موجبات تغییر کیفیت ها می شوند ، هدف های کیفی می گویند .

ابعاد زمانی برنامه ، برنامه بلند مدت ؛ عبارت از مجموعه برنامه ها و طرح ها در مورد روند تغییرات و تحولات پدیده های اقتصادی و اجتماعی بر پایه فروض پیش بینی شده است . هر برنامه بلند مدت، ۲۰-۱۵ ساله طرح ریزی می گردد. برنامه میان مدت ، عبارت از مجموعه برنامه ها و طرح هایی است که برای مدت مشخصی ۷-۵ ساله طرح ریزی می گردد . برنامه های عمرانی و توسعه معمولاً ۵ ساله می باشند . برنامه کوتاه مدت ، عبارت از مجموعه برنامه ها ، طرح ها و فعالیت هایی است که باید در طول یک سال اجرا گردد . طول این برنامه در مواردی از ۶ ماه تا ۲ سال متغیر است .

برنامه اقتصادی: سند نوشته شده ای حاوی تصمیمات سیاسی دولت در زمینه چگونگی تخصیص منابع بین فعالیت های مختلف برای نیل به نرخ رشد اقتصادی تعیین شده ، طی دوره ای مشخص است .

برنامه توسعه : سندی است که از طرف یک مؤسسه برنامه ریزی دولتی منتشر می شود و حاوی اطلاعات ازوضع جاری اقتصاد ملی، هزینه های پیشنهادی بخش عمومی ، توسعه های محتمل در بخش خصوصی ، پیش بینی کلان اقتصادی و بازنگری سیاست های دولتی است .

برنامه ریزی

برنامه ریزی عبارت از پویا هدایت عقلایی سازکار تصمیم گیری در امور توسعه اقتصادی – اجتماعی در ابعاد زمانی بلند مدت، میان مدت و کوتاه مدت به منظور بهره برداری منطقی و هماهنگ از امکانات و منابع برای تأمین نیازمندی های عمومی و اساسی جامعه است ؛ یا برنامه ریزی عبارت از یک فرآیند آگاهانه است که به

«روای ما: جهانی در عمان و ایران ایرانی»

منظور دستیابی به اهداف معین و مشخص ، انجام یک سلسله اقدامات و فعالیت های مرتبط به یکدیگر را در آینده پیش بینی می کند .

- برنامه ریزی یک جریان مستمر است نه یک عمل مقطعی و یا یک روند تدوین شده . برنامه ریزی یک امر مستمر و مجموعه ای از فعل و انفعالات پیچیده در زمینه جمع آوری ، انتخاب ، بررسی و قضاوت ، تعیین اولویت ها و ابتکار شیوه هایی است که دستیابی به اهداف مورد نظر را میسر می سازد .

- برنامه ریزی یک امر آگاهانه و دارای عزم و قصد است . هر چند که تصادف ، شانس و احتمالات ممکن است توسط برنامه ریزی در نظر گرفته شود اما جریان برنامه ریزی انتخاب منطقی مراحل و شقوق مختلف کار و سیاست های اقتصادی گوناگون به منظور تحقق اهداف تعیین شده می باشد .

- برنامه ریزی یک سلسله فعالیت ها و اقدامات است که بایستی در آینده صورت پذیرد، این سلسله فعالیت ها بایستی از یک طرف با یکدیگر هماهنگ باشند و از طرف دیگر متناسب با اهداف برنامه تنظیمی شده باشند .
- برنامه ریزی اهدافی را دنبال می کند که سلسله فعالیت های آینده متناسب با این اهداف تعیین می گردند .
باز چند تعریف دیگر از برنامه ریزی :

برنامه ریزی در جواب به سؤال «چه کسی برنامه ریزی می کند، با چه کسی و برای چه کسانی؟» فرآیندی برای توسعه سازمان یافته است .

برنامه ریزی نیاز به ارگان ها و سازمان های ویژه ای دارد که متخصص در برنامه ریزی و طراحی باشند . نظام برنامه ریزی عبارت است از سازوکار مشارکت نهادها و دستگاه های مختلف دولتی و غیر دولتی در فرآیند تصمیم سازی و تصمیم گیری های امور توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور . چهار نوع از این سازمان ها را در کل می توان تشخیص داد :

- سازمان برنامه ریزی (انواع کمیسیون ها ، انستیتوها، دفاتر ، شکرتهای مشاوران و برنامه ریزی)

- سازمان تصویب کننده برنامه ها (پارلمان ، دولت ، دفاتر و مدیریت های مختلف مربوطه)

- سازمان اجرا کننده برنامه ها (وزارتخانه ها، تعاونی ها، کارگران و شاغلان سازمان های تولیدی)

-سازمان نظارت بر اجرای برنامه ها (وزارت خانه های مربوطه ، بانک ها ، ادارات آمار و ...)

در جواب به سؤال « چه میزان و از چه چیز »، برنامه ریزی باید کمی باشد . بدون کمیت یابی نیاز ها و منابع ، برنامه قادر به فرع کمبود ها نخواهد بود . رفع کمبودها و نیازها خود ، یک جنبه کیفی نیز به برنامه خواهد داد .

در جواب به سؤال «چه وقت و احتمالاً چه مقدار؟» ، برنامه ریزی بر پایه پیش بینی استوار است . برنامه ریزی یک فعالیت زمان بندی شده است . ابعاد زمانی برنامه ریزی نشان می دهد که برنامه ریزی چه وقت شروع شده و چه وقت به اجرا در آمده است و چگونه در خلال گذشت زمان تغییر می یابد؟

در جواب به سؤال «هزینه یک فعالیت برنامه ریزی چه میزان است؟» و یا در جواب به سؤال « در مقابل چه میزان هزینه ف یک برنامه ریزی صورت می گیرد؟» ، برنامه ریزی یک روند عقلایی (Rational) است . در جواب به سؤال « چه باید کرد؟» برنامه ریزی کاربری قوانین علوم مختلف را میسر می سازد . برنامه ریزی ، یک روش تجربی یا اختیاری و یا سنتی ندارد، بلکه دارای روش عقلایی و علمی است .

در جواب به سؤال «فعالیت برنامه ریزی در کجا اجرا خواهد شد؟» ، برنامه ریزی فعالیتی است که بر روی یک منطقه اعمال می شود ، آن منطقه می تواند همگن یا ناهمگن باشد .

شما می توانید جهت دریافت این فایل به روش زیر اقدام فرمائید:

۱- مراجعه به سایت www.iransama.org / منوی آزمون دکتری سراسری / گروه آزمایشی علوم

انسانی / مجموعه محیط زیست

۲- تماس با تلفن پشتیبانی پیامکی شبانه روزی بنیاد ساما (۰۹۳۷۵۳۰۸۹۰۰ و ۰۹۳۵۵۸۷۸۱۸۷)

همچنین می توانید برای تهیه :

- جزوات و بسته های کامل درسی رشته تحصیلی تان
 - بسته های مرور سریع
 - سوالات و پاسخهای تشریحی آزمون دکتری دانشگاه آزاد و سراسری
 - مشاوره مقالات علمی پژوهشی
 - بسته موفقیت در مصاحبه آزمون دکتری
 - بسته جادویی موفقیت در آزمون دکتری
- و سایر خدمات ما از طریق :

- سایت بنیاد آموزشی پژوهشی ساما به آدرس www.iransama.org
- یا با تلفن پشتیبانی پیامکی شبانه روزی بنیاد ساما (۰۹۳۷۵۳۰۸۹۰۰ و ۰۹۳۵۵۸۷۸۱۸۷)
- و یا info@iransama.org

اقدام فرمائید.